AVİM Yorum • No: 2012 / 67 • Kasım 2012

AVRUPA BİRLİĞİ'NİN ORTAK EKONOMİK ÇIKARLAR DEĞİL, SİYASİ VE SÜBJEKTİF DÜRTÜLERLE GÜDÜMLENMESİNİN ÖRNEĞİ TÜRKİYE'NİN DIŞLANMASINDA GÖRÜLEBİLİR

Alev KILIÇ

Avrupa Birliği 2009 yılından bu yana ekonomik bunalım içindedir. Düzelme ve iyileşme belirtileri bir yana, yeniden resesyona girme tehlikesi ufukta belirmiştir. Avrupa birliği için tehlike çanları elbetteki kısa vade için değildir. Sanayi devriminden bu yana, hatta daha önce sömürgecilik dönemlerinde temerküz etmiş sermaye, gelişmiş altyapı, ulaşılan teknolojik düzey ABnin daha uzun süre önde gelen küresel ekonomik güç olarak varlığını sürdürmesine olanak sağlayabilecektir. Sorun ulaşılan refah düzeyinin , ekonomik gelişmenin sürdürülebilr olup olmadığı olarak ortaya çıkmaktadır.

Küreselleşen dünya ekonomisinde yeni aktörler sahneye çıkmış, kaynak paylaşımı değişmiş, teknoloji düzeyi eşitlenmiş, pazarlara ulaşım batının tekelinden çıkmıştır. Ekonomik gücün önde gelen göstergelerinden birinin enerji kaynaklarına ulaşım ve enerji üretimi olduğu söylenebilir. Petrol üreten başlıca Ortadoğu ülkelerinin oluşturduğu OPEC adlı kuruluştan esinlenerek başlıca petrol tüketen ülkeler tarafından oluşturulan, merkezi Pariste bulunan Uluslararası Enerji Ajansının (IEA) yıllık yayınladığı raporlardan sonuncusunda, 2012 Dünya Enerji Görünümü geleceğe bir bakış açısı verebilmektedir.

Rapora göre, dünya enerji talebi 2035 yılına kadar üçte bir artacaktır. Bu artışın petrole yansıyan miktarı, günümüzdeki günde 87.4 milyon varilden 99.7 milyon varile çıkmasıdır. Enerji talebindeki artışın %60ı Çin, Hindistan ve Ortadoğu ülkelerinden kaynaklanacaktır. OECD ülkelerinde talep sabit kalacaktır. AB 2020 yılına kadar enerji talebinde %20 indirim öngörmektedir. ABD batı ekonomilerini bekleyen bu gri gelecekten kendisini ayrıştırmıştır. Başkan Obamanın seçim kazanma konuşmasında da yer verdiği üzere, ABD ülkesinde varlığı keşfedilen, yerin derinliklerindeki dar cepciklerdeki petrolü ve kömür tabakaları arasındaki doğal gazı ekonomik koşullarla çıkartma teknolojisini üretime geçecek şekilde geliştirebilmiştir. Bunun sonucu 2020 yılında ABDnin, Suudi Arabistanı da geride bırakarak, dünyanın en fazla petrol üreten ülkesi olacağı öngörülmektedir. (Mutaden gizli tutulmasına özen gösterilen böyle bir gelişmenin en duyulacak şekilde açıklanmasının Avrasya jeopolitiği itibarıyla irdelenmesi, ABDnin artık petrol nakil hatlarında ve körfezde hayati çıkarlarının göreceli olarak azalacak olmasının dış politikaya yansımaları ayrı bir çalışma konusu olabilecektir.)

Dünyanın ekonomik çekim alanının Pasifik kıyılarına kaydığı, Çinin en büyük ekonomik güç olma potansiyelinin bulunduğu ve bu yönde ciddi mesafe kaydettiği , yeni değişen ve on

yıl yönetimde kalacağı beklenen Çin liderliğinin önceliğinin yakalanan ekonomik ivmenin sürdürülmesi olduğunun açıklandığı bir dönemde ABnin seçeneklerine Avrasya perspektifinde bakmakta yarar vardır. Herşeyden önce, ABnin ekonomik geleceğinin avrasyada olduğunu, başta Çin olmak üzere asya ülkeleri ile ilişkilerini geliştirmek zorunda bulunduğunu söylemek mümkündür.Teorik olarak, AB Çine hala ileri teknoloji, know-how, pazarlama, araştırma ve geliştirme konularında katkıda bulunabilecek konumdadır. Buna karşılık Çinin olağanüstü döviz rezervleri ve dış yatırım gücü ABnin iştahını kabartmaya yeterlidir.

Diğer taraftan, Çin de AB ile ilişkilerine önem vermektedir. Toplam ihracatının %20si AB ülkelerinedir. ABnin günümüzde acil ihtiyacı devlet tahvillerine yatırım yapılmasıdır. ABnin 6.5 trilyon avroyu bulan hükümet borçlarının yarısının riskli kategoride bulunduğu da dikkate alındığında, Çinin yatırımını doğrudan dış yatırım (FDI) şeklinde gerçekleştirmeyi tercih ettiği görülmektedir. Nitekim 2009 yılında ABye 2.3 milyar avroyu bulan FDI çıktısı 2010 yılında 7.4 milyar avroya katlanmıştır. Ancak sözkonusu miktar hala gerek Çinin toplam FDI yatırımları, gerek ABnin kendi iç yatırımları itibarıyla ufak kalmaktadır. Çinin ülke tercihi de yaptığı, Almanya, İngilter ve Fransaya ağırlık verdiği de gözlenmektedir.
ABnin Avrasya ilişkileri doğal olarak Çin ile sınırlı değildir. Coğrafi bir vakıa olarak, ABnin avrasyaya açılımı Rusya veya Türkiye üzerinden mümkündür. Türkiyeyi büyük lokma olarak niteleyebilen ABnin bu anlamda Rusya ile bağlantısı herhalde kendisinin büyük lokma olmasıdır. ABnin Türkiyeye yaklaşımı ise ekonomi dışı önyargılı, sübjektif unsurlarla yaralıdır. Siyasi ve diğer yargıların ekonomik çıkarların önüne geçmesi AB bakımından Avrasya açılımında da herhalde bir eksi teşkil etmektedir.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: KILIÇ, Alev. 2026. "AVRUPA BİRLİĞİ'NİN ORTAK EKONOMİK ÇIKARLAR DEĞİL, SİYASİ VE SÜBJEKTİF DÜRTÜLERLE GÜDÜMLENMESİNİN ÖRNEĞİ TÜRKİYE'NİN DIŞLANMASINDA GÖRÜLEBİLİR ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2012 / 67. Kasım 19. Erişim Kasım 21, 2026. https://www.avim.org.tr/tr/Yorum/AVRUPA-BIRLIGI-NIN-ORTAK-EKONOMIK-CIKARLAR-DEGIL-SIYASI-VE-SUBJEKTIF-DURTULERLE-GUDUMLENMESININ-ORNEGI-TURKIYE-NIN-DISLANMASINDA-GORULEBILIR

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır